

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-03-18

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Agneta Bäcklund.

Nagoyaprotokollet om användning av genetiska resurser

Enligt en lagrådsremiss den 10 mars 2016 (Miljö- och energidepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i miljöbalken.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Henrik Jonsson, biträdd av departementssekreteraren Staffan Löwhagen.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

8 kap. 6 §

Enligt paragrafen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet att lämna deklARATION

och annan information om efterlevnaden av artikel 4 i förordning (EU) nr 511/2014.

I kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1866 finns närmare föreskrifter för genomförandet av förordning nr 511/2014, bl.a. föreskrifter om deklARATIONER och annan information som avses i den förordningen. Lagrådet ifrågasätter att det finns utrymme för nationella föreskrifter som motsvarar genomförandeförordningens.

Vid föredragningen har upplysts att bemyndigandet är avsett att göra det möjligt att meddela föreskrifter om skyldighet att lämna deklARATION och annan information om efterlevnaden av de skyldigheter som följer av 8 kap. 5 § andra stycket i förslaget. Detta framgår inte av den föreslagna ordalydelsen.

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att lämna deklARATION och annan information om efterlevnaden av 8 kap. 5 § andra stycket.

29 kap. 8 §

Enligt paragrafen döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av de regler som anges i 14 punkter till böter eller fängelse i högst två år. Enligt den föreslagna nya fjortonde punkten döms den som bryter mot artikel 4 i förordningen (EU) nr 511/2014 genom att inte söka efter, bevara eller överföra information eller på annat sätt visa tillbörlig aktsamhet i enlighet med det som anges i artikeln i fråga om en genetisk resurs eller traditionell kunskap som avses i förordningen eller en traditionell kunskap som avses i 8 kap. 5 § andra stycket.

Enligt ordalydelsen kan en person som bryter mot artikel 4 genom att av oaktsamhet inte visa tillbörlig aktsamhet fällas till ansvar. Formuleringen är otydlig och riskerar att leda till tillämpningssvårigheter.

Bestämmelsen bör ses över inom ramen för den fortsatta beredningen. Formuleringen "eller på annat sätt visa tillbörlig aktsamhet" bör tas bort ur lagtexten och ersättas av något uttryck som tydligare beskriver den handlingsregel som ska medföra straffansvar (jfr prop. 2005/06:182 s. 37–46).

Lagrådet vill i detta sammanhang erinra om vad Lagrådet anförde om valet av lagteknisk lösning i ett yttrande den 1 december 2011, se prop. 2011/12:59 s. 71.